

1 In the previous דף we learned a מחלוקת of נורי בן נורי and the חכמים whether a sleeping person acquires a שבת תחום.
 - אמר רבי יעקב בר אידי אמר רבי יהושע בן לוי הלכה כרבי יוחנן בן נורי
 We pasken like נורי בן נורי that a sleeping person is קונה שבייתה, and acquires a תחום of 2000 אמות.

2 The גמרא offers three explanations of why it was necessary to state this explicitly after we already have a general rule of - הלכה כדברי המיקל בעירוב.
 We always follow the more lenient opinion in הלכות עירובין.
 First, had we only said כרבי יוחנן בן נורי we may have thought to follow his opinion
 Both leniently - regarding the sleeping person having 2000 אמות to move about, as opposed to being restricted to 4 אמות -
 And stringently - regarding חפצי הפקר קוננין שבייתה that an ownerless object is limited to its תחום, as opposed to following its eventual owner.
 Therefore, he said הלכה כדברי המיקל בעירוב - that we only pasken like נורי בן נורי where it results in a קולא.
 Had we only said הלכה כדברי המיקל בעירוב - we may have thought that this is only true where the disputants are equal - יחיד במקום יחיד ורבים במקום רבים -
 Either 2 individuals or 2 groups - But where we have a יחיד במקום רבים - an individual versus a group, we do NOT follow his lenient opinion - rather the more stringent view of the many. Therefore, he also said כרבי יוחנן בן נורי - that we DO follow even an individual's lenient opinion.
 מדרבנן disagrees with this explanation, because עירובין is מדרבנן - and he holds that in all issues מדרבנן we always follow the more lenient view, regardless if it is a יחיד or רבים.
 The גמרא disproves Rava's assertion from two sources where we follow the רבים even לחומרא:
 -1- cites a Mishnah in נדה מסכת נדה where רבי rules leniently like the יחיד דעת רבי אלעזר. Once רבי realized that the רבים disagree with רבי אלעזר he indicated that he would not have paskened this way, but will let his decision stand, because רבי אלעזר לסמוך עליו בשעת הדחק -
 We may rely on R' Elazar in extenuating circumstances. Apparently, Rebbe held that we generally follow the majority opinion, even though the הלכה in question is only רב -2- רב רב.
 מדרבנן. 2- רב רב - where מושרשיא cites a Braisa regarding - שמועה רחוקה - a person who found out about his relative's death more than thirty days after it happened - where רבי עקיבא takes the more lenient view of יום אחד - אינה נוהגת אלא יום אחד -
 Only one day of mourning is observed, and the חכמים say; נוהגת שבעה ושלשים - The full 7 and 30 day periods of mourning must be observed. Upon which רבי יוחנן said;
 כל מקום שאתה מוצא יחיד מיקל ורבים מחמירין הלכה כדברי המחמירין -
 Wherever you find a dispute of a lenient view of a יחיד and the stringent view of the רבים, we rule like the stringent view of the רבים -
 חוץ מזו שאע"פ שרבי עקיבא מיקל וחכמים מחמירין הלכה כדברי רבי עקיבא

1

תחום שבת
 אמר רבי יעקב בר אידי
 אמר רבי יהושע בן לוי
הלכה כרבי יוחנן בן נורי
SLEEPING PERSON
קונה שבייתה
 Why was it necessary after we already have a general rule הלכה כדברי המיקל בעירוב

2

1st

Had we only said הלכה כרבי יוחנן בן נורי	Had we only said הלכה כדברי המיקל בעירוב
בין לחומרא חפצי הפקר קוננין שבייתה	יחיד במקום רבים יחיד במקום רבים
בין לקולא Sleeping person having 2000 אמות	We do not follow ורבים במקום רבים
הלכה כדברי המיקל בעירוב	הלכה כרבי יוחנן בן נורי

הלכה כדברי המיקל בעירוב vs הלכה כרבי יוחנן בן נורי
 רבא disagrees
 All issues מדרבנן לקולא

רב רבי	רב רבי
שימועה רחוקה חכמים נוהגת שבעה ושלשים	רבי אלעזר רבי אלעזר לסמוך עליו בשעת הדחק
רב רבי עקיבא אינה נוהגת אלא יום אחד	רב רבי אלעזר רבי אלעזר לסמוך עליו בשעת הדחק

רב רבי רב רבי
 Upon which רבי יוחנן said כל מקום שאתה מוצא יחיד מיקל ורבים מחמירין הלכה כדברי המחמירין המרובים חוץ מזו שאע"פ שרבי עקיבא מיקל וחכמים מחמירין הלכה כדברי רבי עקיבא

3 With the exception of the above Halacha, where we follow 'ר' אבילות - because -
 because -
 - הלכה כדברי המיקל באבל
 We always follow the opinion of the מיקל in the laws of אבילות.
 The implication is that in other areas of הלכה that are מדרבנן we follow the רבים לחומרא!
 The only 2 exceptions are;
 -1- הלכה כדברי המיקל בעירוב -
 -2- הלכה כדברי המיקל באבל -

3

All issues מדיקנן רבים לחומרא
 The only 2 exceptions are
 הלכה כדברי המיקל הלכה כדברי המיקל
בעירוב באבל

4 הלכה כר' יוחנן בן נורי explicitly - Rav Papa gives a second approach to explain why we had to state explicitly נורי
 We may have thought that the rule of הלכה כדברי המיקל בעירוב only applies to עירובי חצירות but not to עירובי תחומין, which are generally more חמור - more stringent.

4

2nd
 רב פפא אמר
 We may have thought that...
 הלכה כדברי המיקל
בעירוב
 עירובי תחומין (marked with a red X)
 עירובי חצירות (marked with a green checkmark)
 הלכה כר' יוחנן בן נורי

5 רב אשי gives a third and final answer that we may have thought הלכה כדברי המיקל בעירוב only applies to שיעורי עירוב, the remainders of an עירוב, but not to תחילת עירוב - establishing an עירוב in the first place.
 We find this distinction regarding the minimum amount of food needed for עירובי תחומין, which is required only for תחילת עירוב - a new עירוב, but - שיעורי עירוב אפילו כל שהוא
 The remainder of an existing עירוב is valid even with just tiny amounts of food

5

3rd
 רב אשי
 We may have thought that...
 הלכה כדברי המיקל
בעירוב
 תחילת עירוב (marked with a red X)
 שיעורי עירוב (marked with a green checkmark)
 הלכה כר' יוחנן בן נורי

6 The Gemara goes on to teach some guidelines of פסק - deciding Halachic disputes in the Mishnah:

הלכה כר' עקיבא מחבירו וכרבי יוסי מחביריו וכרבי מאיר מחבירו - We pasken like ר"ע and like רבי versus individuals only, but not versus many - But we do pasken like רבי יוסי even versus רבים.

There are three approaches as to how strongly we follow these guidelines:

- 1- רבי אסי אמר הלכה - we actually pasken this way.
- 2- רבי חייא בר אבא אמר מטין - in certain cases we pasken this way but do not declare these rules publicly.
- 3- רבי יוסי ברבי חנינא אמר נראין - it seems that we should follow these rules but we are not sure enough to rely on them in all cases.

הלכה כר' עקיבא מחבירו וכרבי יוסי מחביריו וכרבי מאיר מחבירו

7 The Gemara next teaches how to pasken when particular תנאים disagree:

We pasken like

ר' מאיר vs. ר' יהודה

and certainly

ר' מאיר vs. רבי יוסי

Since we pasken like ר' יהודה vs. ר' שמעון, we certainly follow ר' יוסי vs. ר' שמעון.

The Gemara leaves unresolved how we pasken when ר' מאיר and ר' שמעון disagree.

8 מחלוקת רבי rejects these guidelines based on several רבי where ר' שמעון paskens like רב, clearly contradicting the rule that we pasken like ר' יהודה versus ר' שמעון!

However, the Gemara rejects all these proofs;

- היכא דאתמר אתמר היכא דלא אתמר לא אתמר

Where we have explicit rulings of אמוראים to pasken like a certain opinion, we do not follow these guidelines.

Where we do not have a specific ruling, we DO follow these guidelines.

רבי שמעון rejects these guidelines based on several רבי where ר' שמעון paskens like רב

The Gemara rejects all these proofs

היכא דאתמר אתמר היכא דלא אתמר לא אתמר